

Mustikoiden joulukuun kirje 2021

Marraskuussa aloitettiin pakkasen ja jäätyneen maan ihmettely! Märkä ja pehmeä maa muuttuikin välillä kovaksi, kaikki kepit ja kävyt eivät lähteneetkään irti maasta. Ne, jotka irtosivat, olivat toiselta puolelta ihan märkiä ja tumman ruskeita, kun taas toiselta puolelta valkoisia ja kuurassa. Tutkimme erilaisia lumihiutaleita, toiset olivat kuin karvoja, toiset tähtiä tai kukkia ja toiset pikkuruisia palloja. Lumi oli kylmää poskella ja samoin jää sekä kuuraiset kävyt ja kepit. (Lumi ja jää oli myös jännän makuista.) Lätäköt olivat muuttuneet jääksi, eikä kaivoon tippunut vettä. Jäätä sai rikottua kepillä. Kengän alta kuuluu ihan erilainen ääni pakkasella: jäätynyt maa ritisee ja ratisee, suojasäällä lumi nirskuu ja narskuu, loska suhisee ja sohisee ja vesi litisee ja lotisee.

Lumi on ollut valtavan ihmeellistä! Ja siitä on tehty palloja; niitä on siirretty paikasta toiseen, rakennettu lumiukkoja, torneja, jonoja, niitä on tietenkin rikottu, (syöty) ja heitetty! Mutta ei kaverin päälle, vaan vaikkapa aitaan ja ihasteltu hienoja jälkiä. Palloista saa tehtyä vaikka silmät, suun ja nenän puunrunkoon tai muita hienoja koristeita, kuten nappeja. Lunta on voinut kerätä pihalla isoon pulkkaan lapiolla, ja metsässä käsin pikkupulikkaan, jota voi myös vetää perässä (laatikko, johon on sidottu naru). ”Onko ne pulkat mukana?” kysytään jo usein, kun aluksi ne herättivät vain kummastusta ja ihmettelyä: ”Mikä se on?” Sellaisia katseita, että mitä ihmettä noilla voi tehdä?

Joulukalenterin aiheeksi valikoitui talvinen metsä. Mustikat ovat valtavan taitavia retkeilijöitä, ja nauttivat retkipaikalle kävelystä, metsässä leikkimisestä sekä ympäristön tutkimisesta. Näkkileivän tai piparin syöminen rukkaset kädessäkin on jo tullut tutuksi, kun muuten pienet sormet kylmettyvät liikaa tuulella, sateessa, pakkasessa tai tuiskussa. Metsässä on ollut niin kivaa, että iltapäivälläkin joku on usein lähdössä metsään eikä pihalle. Pitkin syksyä Mustikoiden nimikkoeläimet ovat olleet lapsille hyvin tärkeitä, ja metsässä on usein laulettu niistä lasten pyynnöstä. Niinpä eläimet pääsivät seikkailemaan joulukalenteriin!

”Kuka saa, kuka saa, joulupussiin kurkistaa? Tillin tallin tömpsis!”

Ja pussista löytyy joka päivälle jotain lisättävää leikkihuoneen seinälle joulumetsään :) Ja on laulettu vaikka mitä lauluja pussin sisältöön liittyen. Yksi Mustikoiden lempilaulu on ollut ”Soihdut sammuu”, kun käydään leikisti ensin nukkumaan ja sitten heilutellaan sormia: ti, tap..

Mustikat ovat tehneet vaikka mitä jouluaskarteluja: maalanneet haarukalla joulukuusia, maalanneet lunta ja leikanneet ja liimanneet tonttuja, maalanneet koristeita pipareihin, rypistäneet ja liimanneet silkkipaperia lumipalloiksi, pujotelleet villalankaa reiästä lumipallojen ripustamiseksi ja kanavaneulalla pujotelleet styroksinpaloja lumiketjuiksi, leikanneet ja liimanneet lunta ja jäätä, leikanneet puunrunkoja ja kuusenoksia ja valmistaneet lunta seinälle eläinten joulumetsään.

Mustikat ovat syksyn aikana harjoitelleet ahkerasti itsenäistä pukemista ja riisumista, tossutkin saa laittaa itse jalkaan tai riisua tossukoriin. Käsiä pestessä saa itse kiivetä lavuaarille, nostaa hihat ylös, avata hanan, huuhdella kädet, sulkea hanan, ja jos ylettää, niin

kurkottaa paperin käsien kuivaamiseen, kuivata kädet alta ja päältä sekä laittaa märän paperin roskakoriin. Ruokaillessa saa itse kiivetä tuolille istumaan, laskeutua tuolilta pois, riisua ruokalapun, työntää tuolin pöydän alle, viedä mukin kärryyn ja ruokalapun laatikkoon. Kun on syönyt saa pöydästä nousta, kun aikuinen antaa luvan. Pukiessa ja riisuessaa on aikaa ja saa omassa tahdissa kokeilla, yrittää ja onnistua. Mustikat ovat harjoitelleet avun pyytämistä: "Saisinko?"

Syksyn aikana on tutustuttu myös kaveritaitoihin ja tutkittu kuvien avulla, miten ollaan kiva kaveri. Konfliktitilanteessa kuvista on mukava tarkistaa, voiko kaveria tönä, lyödä, purra, voiko kaverille puhua ikävästi, voiko kaveria komentaa, voiko käyttää liian kovaa ääntä, voiko leluja heittää, ottaa kaverilta lelun kädestä tai vaikkapa voiko keppi osua kaveriin. Kuvien avulla huomataan, että ei voi, koska tulee paha mieli ja voi sattua tai esim. lelu voi mennä rikki. Kun on katsonut hetken kuvaa, jossa kaveri haluaa toista kaveria, onkin kiva pyytää anteeksi. Sitten kaikilla on taas hyvä mieli ja leikit voivat jatkua. Myös tunnekuvat ovat tosi mielenkiintoisia! Iloinen, surullinen, vihainen, väsynyt, tuossa se itkee ja tuossa nauraa. Kaveritaito- ja tunnekuvia kerääntyy usein katsomaan iso joukko, siis myös muut kuin asianosaiset. Ja ei mene kuin pikku hetki, kun Mustikoille onkin ihan selvää, mitä oikein tapahtui, mitä siitä seurasi ja miten seuraavaksi pitää toimia. Vessassa on lisäksi kuvia kehonosista, kotileikissä erilaisista vaatteista ja asusteista ja seinältä löytyy myös kuvitettu päiväjärjestys.

Joulukuussa metsässä on etsitty ja löydetty erilaisia tonttuja. Se on ollut kivaa ja jännääkin. Lumien välillä sulaessa olemme etsineet myös taskulampuilla hämähäkkejä ja tonttuja erilaisista koloista ja puunrungoista kaarnojen välistä, mutta ei ole mitään löytynyt. Pieniä seittejä ja kaikenlaisia muita juttuja on kyllä löytynyt.

Joulun päiväyhteyksinä toimitaan yhdistetyissä ryhmissä. Mustikat ja Kielot on yhdistetty ja hoidon varanneille lapsille toiminta järjestetään Mustikoiden tiloissa.

Aivan ihanaa joulunaikaa kaikille! Meillä on ollut valtavan kivaa tänä syksynä, sekä pienillä että isoilla Mustikoilla :)

Lauluja:

1. Viisi pientä tonttua lähti leikkimään, vuorten taakse kauas pois!
Joulumuori sanoi, että "Puurolle!" Mutta vain neljä tonttua tuli takaisin.
2. Neljä pientä tonttua..
3. Kolme pientä tonttua..
4. Kaksi pientä tonttua..
5. Yksi pieni tonttu lähti leikkimään, vuorten taakse kauas pois!
Joulumuori sanoi, että "Puurolle!" Mutta yhtään tonttua ei tullut takaisin!
Silloin joulupukki astui ulos tuvasta ja huusi suurella äänellä, että "Puurolle!" Ja kaikki viisi tonttua tuli takaisin!

1. Talvi, (2 taputusta), talvi, (2 taputusta),
Kiva, kiva, talvi on tullut taas. X2
2. Pakkanen (2 taputusta), pakkane (2 taputusta)

Punaiseksi posket loistamaan saa. X2

3. Hiutaleet (2 taputusta), Hiutaleet (taputusta,
Taivaalta alas leijuvat. X2

4. Tähdet (2 taputusta), Tähdet (2 taputusta)
Taivaalla iloisesti tuikkivat.

5. Pakkanen (2 taputusta), Pakkanen (2 taputusta),
Maan jo ihanasti jäätymään saa. (Itse keksitty sen mukaan, mitä jäistä löytyy
maasta, kävyt ja kepit jäätymään saa jne.)

1. Rati-riti-ralla, tuli talvihalla.

Tuolta Pohjan tuntureilta, Lapin lasten laitumilta.

Rati-riti-ralla, sieltä tuli halla.

2. Rati-riti-ralla, millainen on halla?

Kuuraparta, tuiskutukka, Lumiviitta, harmaa sukka.

Rati-riti-ralla, sellainen on halla.

3. Rati-riti-ralla, mitä teki halla?

Puhui metsät puhtaiksi, maat järvet kantaviksi.

Rati-riti-ralla, sitä teki halla.

4. Rati-riti-ralla, hyvin teki halla.

Saavat lapset lasketella, luistella ja lauleskella.

Rat-riti-ralla, Kiitoksia halla!

Tonttu lähti matkaan, valjaissansa kukko, kylläpä ne kärryt keikkaa! X2

Hei tännepäin, taas tuonnepäin, kylläpä ne kärryt keikkaa!

Hei tännepäin, taas tuonnepäin, nyt ne kärryt kaatuu!

(Istutaan puunrungolla tai lattialla jonossa ja leikitään)

Pikkuinen tonttu hyppeli näin, jalassa tossut väärinpäin. (Etusormet hyppii jaloilla)

Pikkuinen tonttu huuteli näin, tästä se joulu alkaa! (Kädet auki suun ympärille)

Tip, tap, huuteli näin x3 (Etusormet tanssii ylös alas)

Tästä se joulu alkaa!

1. Joulupuu on rakennettu, joulu on jo ovella.

Namusia ripustettu, ompii kuusen oksilla.

2. Kuusen pienet kynttiläiset valaisevat kauniisti.

Ympärillä lapsukaiset laulevat sulosti.

Kulkuset, kulkuset, kilvan helkkäilee,

Talven valkoshiutaleet ne kilvan leijailee.

Kilisee, kilisee kulkunen, helkkyen, välkkyen.

Kilisee, kilisee kulkunen, loistehessa nietosten.

Tuiki, tuiki tähtönen, iltaisin sua katselen.

Korkealla loistat vaan, katsot alas maailmaan.

Tuiki, tuiki tähtönen, iltaisin sua katselen.

1. Lumiukko pakkasyössä ympärilleen kurkistaa,
Ettei kukaan salaa näe, kun hän mennä tallustaa.

Nirskun, narskun, nirskun narskun kuuluu kengän alta. X2

Nyt syttyy valot tuhannet, taas tänne Pohjolaan. (Etusormet pystyyn.)

Ja taivahalla tähtönen, ne luovat loistettaan. (Sormet tuikkivat korkealle kurkottaen)

1. Soihdut sammuu, kaikki väki nukkuu, väki nukkuu.

Öitten varjot talon touhuun hukkuu, touhuun hukkuu. (Pää nojaa käsiin silmät kiinni)

Tip, tap, tip tap, tipe-tipe-tip-tap, tip, tip, tap! (Etusormet tanssii ylös alas)

Joulu on taas, joulu on taas! Kattilat täynnä puuroo. X2 (*esim. keppi on kauha, jolla hämmennetään.*)

Nyt sitä saa, nyt sitä saa, vatsansa täyteen puuroo! X2 (*esim. soitetaan kepillä omia kenkiä ja sitten kepillä tai kädellä taputetaan omaa vatsaa varovasti*)

Porsaita äidin oomme kaikki, oomme kaikki, oomme kaikki!

Porsaita äidin oomme kaikki, kaikki!

Sinä ja minä. X2